

Текст для аудіювання

Викуп Пріамом тіла Гектора

На землю тоді Пріам з колісниці зіскочив
І, візника залишивши Ідея на місці, щоб бистрих
Коней і мулів стеріг, подався їздець староденний
Прямо до дому, де Зевсові любий Ахілл мав оселю. (...)
Вечеряти щойно скінчив він —
Їжі спожив і пиття. Перед ним іще стіл залишався.
В дім непомітно ввійшов великий Пріам і, схилившись.
Став обнімати коліна Ахіллові, ще й цілувати
Руки страшні, що в нього численних синів повбивали.
(...) Здивувався Ахілл, боговидного старця впізнавши,
Враз здивувались і інші, й одні позирнули на одних.
Тільки Пріам, озвавшись, промовив до нього з благанням:
"Батька свого спогадай, до богів подібний Ахілле!
Так же, як я, стоїть він на старості скорбнім порозі.
Може, в цю саму хвилину сусіди йому учиняють
Утиски й нікому ту небезпеку й біду відвернути.
Все ж він, принаймні почувши про те, що живий ти і цілий,
Серцем радіє своїм і щоденно плекає надію
Любого бачити сина, коли він повернеться з Трої.
Я ж, нещасний без краю, найкращих синів породив я
В Трої розлогій, а нині нікого мені не лишилось.
Аж п'ятдесят їх у мене було до приходу ахеїв (...),
Та багатьом із них лютий Арей вже знесилив коліна.
Хто ж був єдиний у мене, що й Трою, й самих захищав нас,
Той в обороні вітчизни недавно тобою убитий —
Гектор. Тож задля нього й до цих кораблів я ахейських
Нині з благанням прийшов і викуп приніс незліченний.
Бійся, Ахілле, богів і зглянься ласкаво на мене,
Батька свого спогадавши, бо жалю ще більше я гідний,
Те-бо терплю, чого інший ніхто не зазнав земнородний,—
Рук убивці синів своїх я доторкаюсь губами!"
Мовив це, й пам'ять про батька збудив, і викликав сльози.
Взявши за руку, лагідно все ж одхилив той старого.
Так спогадавши обидва,— той Гектора-мужезвитяжця,
Плакав невтїшно, до ніг Ахіллових тужно припавши,
Сам же Ахілл свого батька оплакував, ще й за Патроком
Тяжко журився,— і стогін їх сумно лунав по покоях.
А після того, як слізьми наситивсь Ахілл богосвітлий,
З серця ж його і грудей одлягло скорботне бажання,

З крісла він швидко підвівся й за руку підводить старого,
Сиве чоло пожалівши й на бороду зглянувшись сиву,
І, промовляючи, з словом до нього звернувся крилатим:
"О бідолашний, багато печалі душею зазнав ти!
Як же наблизитись до кораблів ти наваживсь ахейських
Сам, перед очі того, хто стільки синів твоїх славних
Зброї позбавив? Мабуть, і серце у тебе залізне.
Та заспокойся і в крісло сідай. Хоч як боляче нам,
Глибоко в серці сховаймо свою ми журбу і скорботу.
Не допоможуть нічого найревніші сльози й ридання.
Долю таку вже богове нам, смертним, направили, нещасним,—
Жити весь вік у журбі, самі лиш вони безпечальні.(...)

Ти ж мені нині усе розкажи і повідай одверто:
Скільки ти днів богосвітлого Гектора маєш ховати,
Щоб не виходив на битву я сам і воїнів стримав".
В відповідь мовив йому староденний Пріам боговидий:
"Якщо даси нам ховать богосвітлого Гектора тіло,
Ласку цим нині ти явиш до мене, Ахілле:
Замкнені ми в Іліоні, ти знаєш, а дерево треба
Здалеку, з гір нам возить, та й трояни залякані дуже.
Дев'ять би днів нам хотілось оплакувать Гектора в домі
І поховать на десятій та справити тризну для люду.
На одинадцятій — пагорб насипати зверху могильний,
А на дванадцятій, — бій відновити, якщо вже так треба".
Знову йому відповів прудконогий Ахілл богосвітлий:
"Хай так і буде, старче Пріаме, як ти того хочеш.
Я припиняю війну на час, що його зажадав ти".

Позначте правильну відповідь цифрою та буквою:

1. Цар Пріам з'явився у шатрі Ахілла:

- а) вранці; б) удень; **в) увечері;** г) вночі.

2. Пріама схарактеризовано епітетом:

- а) боговидий;** б) мудрий; в) стражденний; г) нещасний.

3. Цар Трої упав перед Ахіллом на коліна і:

- а) невтішно ридав;
б) цілував його руки;
в) одразу запропонував викуп;
г) проклинав убивцю синів.

4. Пріам назвав загиблого Гектора:
- а) єдиним сином;
 - б) найсмівлішим воїном;
 - в) мужнім троянцем;
 - г) **оборонцем вітчизни.**
5. Жорстокий Ахілл, вислухавши старого Пріама, несподівано:
- а) вигнав його геть;
 - б) **заплакав;**
 - в) збільшив викуп;
 - г) схопився за меч.
6. Цар Трої розчулив Ахілла, нагадавши воїну про його:
- а) **батька Пелея;**
 - б) матір Фетиду;
 - в) друга Патрокла;
 - г) сина Неоптолема.
7. Ахілл закликав Пріама сховати у серці журбу та скорботу, бо:
- а) тільки боги безпечальні;
 - б) його дратували ридання старого;
 - в) **вони нічим не допоможуть;**
 - г) треба бути мужнім.
8. Похорон Гектора мав тривати:
- а) 9 днів; б) 10 днів; в) **11 днів;** г) 12 днів.
9. На час похорону Гектора Ахілл та Пріам домовились:
- а) **припинити війну;**
 - б) провести спільні змагання на його честь;
 - в) влаштувати тризну (поминки);
 - г) зайнятись підготовкою до нового бою.
10. Віддавши тіло Гектора батькові для поховання, Ахілл виявив:
- а) жадібність; б) справедливість; в) **благородство;** г) доброту.
11. Вираз “Арей знесилив коліна” означає:
- а) воїн стомився;
 - б) бій програно;
 - в) сили суперників нерівні;
 - г) **воїн загинув.**
12. Вирази “Арей знесилив коліна” та ”зброї позбавив”:
- а) **синонімічні;** б) антонімічні; в) омонімічні; г) тотожні.